

KREUTZWALDI MÄLESTUSMEDALI LAUREAADID

Dr. Fr. R. Kreutzwaldi mälestuspäev toimub igal aastal 14. detsembril. Mälestuspäeval antakse üle Kreutzwaldi mälestusmedal ja stipendium

Fr. R. Kreutzwaldi mälestusmedali statuut

1. Kreutzwaldi mälestusmedal

antakse isikuile, kes on

- käsitlenud avalikes publikatsioonides silmapaistvalt, uusi fakte lisavalt või kirjandusteoreetiliselt huvitavalt Kreutzwaldi elu, tegevust, loomingut;
- esinenud sisukate ettekannetega Kreutzwaldi elust, tegevusest, loomingust;
- loonud Kreutzwaldi või tema loomingu teemal kunstiliselt kõrgetasemelise taiese (kujutavas kunstis, muusikas, dramaturgias v.m.);
- tõlkinud Kreutzwaldi loomingut.

2. Kreutzwaldi mälestusmedal

antakse isikuile, kes on märkimisväärselt, muuseumi üldist hüvangut edendavalt abistanud ükskõik mis alal Kreutzwaldi Memoriaalmuuseumi või tema filiaale.

3. Kreutzwaldi mälestusmedali

andmist võidakse seostada isiku tööalase või sünnijubeliga.

4. Kreutzwaldi mälestusmedal

antakse kätte iga aasta detsembrikuus Võrus, Kreutzwaldi sünniaastapäevale pühendatud pidulikul koosolekul.

5. Kreutzwaldi mälestusmedali

saajad määratakse Kreutzwaldi Memoriaalmuuseumi poolt.

6. Kreutzwaldi mälestusmedal

on nimeline ja määratakse ühekordselt.

7. Kreutzwaldi mälestusmedali

ideekabandi, mis tuli Kreutzwaldi Memoriaalmuuseumi poolt, kujundas kunstnik Margus Kadarik, matriitsi valmistas A. – Ivar Raud ja medalid "ARSi" metallhüstiööde ateljee. Medal valmis 1984.a.

8. Käesolev statuut on koostatud Kreutzwaldi Memoriaalmuuseumis 1985.a. detsembris ja kinnitatud Dr. Fr. R. Kreutzwaldi Memoriaalmuuseumi direktori käskkirjaga nr.19, 12. detsembrist 1985.

2025

Doktor REIN SUIJA (1941)

Mälestusmedal määrati Fr. R. Kreutzwaldi arstitegevuse pikaajalise uurimise ja tutvustamise eest:

- „Fr. R. Kreutzwald kui arst ja terviseõpetuse arendaja, humanistliku hoolduse ja põetuse propageerija“, 2003;
- Fr. R. Kreutzwald „Lühikene õpetus tervise hoidmisest“. Kolmas trükk 1860. Faksiimile 2003, Rein Suija eessõna.
- „Fr. R. Kreutzwald arstina ja raamatu „Lühikene õpetus tervise hoidmisest“ autorina“, 2004;
- „Fr. R. Kreutzwald haiguste põhjuste kohta“, 2022;
- „Meenutades Fr. R. Kreutzwaldi tegevust Võrus“, 2023;
- „Doktor Fr. R. Kreutzwald rahva tervise kaitsjana“, 2024;
- „Vaimsest tervisest doktor Fr. R. Kreutzwaldi käsitluses“, 2025.

2024

KRISTI METSTE (1961) – Eesti Kirjandusmuuseumi Kultuuriloolise Arhiivi juhataja

Mälestusmedal määrati pikaajalise ja viljaka töö eest eesti kirjanduse uurimisel ja tutvustamisel:

- Friedrich Robert Faehlmann. Teosed I-III (1999-2011)
- Eluloo allikatest ja biograafilise narratiivi loomise võimalustest Faehlmanni eluloo näitel (2018)
- Faehlmanni ja Kreutzwaldi muistendid ühes raamatus (2014)
- Miks Faehlmannist ei saanud arstiteaduskonna professorit? (2009)
- Fr. R. Faehlmann ja Õpetatud Eesti Seltsi kirjastustegevus (2009)
- Lauluisa “rumal” naine. Ühe müüdi jälil (2004)
- Kreutzwald Faehlmanni biograafina (2003)
- Fr. R. Kreutzwaldi käsikirjad EKLA-s (2003)
- Liis Raud Kreutzwaldi ja Faehlmanni uurijana. Eesti kirjanduse tagamaadest nõukogude aastatel (2003)
- Kirjandus- ja kultuuriloolised näitused “Kreutzwaldi sajand. Kalevipoeg”, “Kalevipoeg 150: kingitus Eestile

2024

RAINER KUUBA (1971) – Võru Instituudi direktor 2010-2024

Mälestusmedal määrati:

- Muuseumi üldise hüvangu edendamise;
- Kreutzwaldi elu ja loomingut tutvustava kirjandusliku ekspositsiooni uuendamise toetamise;
- Kreutzwaldi elu ja loomingut tutvustavate trükiste:
 - * Pilteepos “Kalevipoeg”/ “Kalõvipoig” I-III (2014-2017)
 - * Võrukeelne “Kalevipoeg”. “Kalõvipog”. Toimetaja (2022)
 - * “Kreutzwaldi ja Koidula kirjavahetus” (2023)
 - * “Doktor Kreutzwaldi visiitportreed” (2023) avaldamise eest;
- Esinenud Eesti Kirjanike Muuseumide Ühingu ühisprojektis “Tähtteose kiirkursus” (2021)
- Olnud 10 aastat Koidula luulekonkursist täiskasvanutele osavõtja või hindaja
- Toetanud muuseumi ja Kreutzwaldi Kooli korraldatud kirjavõistlust
- Esinenud muuseumi korraldatud üritustel: muuseumiöö “Oös on inimesi” ja “Oös on mänge”, võrukeelse “Kalevipoja” ühislugemine 2021, Ajarännak 2023
- võru keele tutvustamise ja arendamise eest

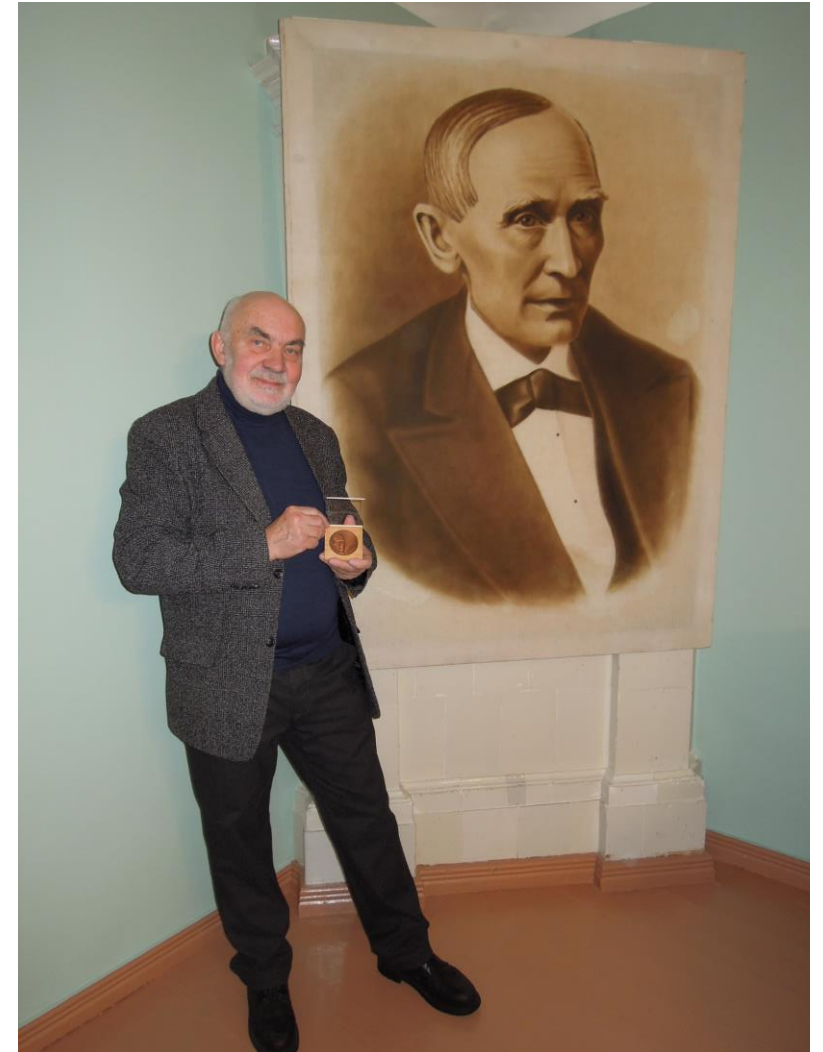

2023

AGO RUUS (1949) – operaator ja režissöör

Mälestusmedal määrati pikaajalise tulemusliku koostöö eest Dr. Fr. R. Kreutzwaldi Memoriaalmuuseumiga:

- väljaanded: “Doktor Kreutzwaldi visiitportreed” (2023);
“Vana-Võromaa päevapiltnikud” (2020)
- näitused: “Doktor Kreutzwaldi visiitportreed”;
“Kohtume Kreutzwaldi juures”
- muuseumi fotokogu täiendamine

2022

HELENA LINNAMÄE (1953) – Võru Kreutzwaldi Kooli eesti keele ja kirjanduse õpetaja

Mälestusmedal määrati tulemusliku töö eest:

- eesti keele ja kirjanduse õpetamisel;
- Kreutzwaldiga seotud koolitraditsioonide hoidmisel ja arendamisel;
- uute algatuste ellukutsumisel (kirjade kirjutamise võistlus, veebiviktoriinid, näitemängud);
- õpilaste innustamisel ja juhendamisel võrukeelsete tööde kirjutamisel konkursile “Mino Võromaa”;
- järjepideval koostööl Kreutzwaldi muuseumiga

2022

RAILI LEESALU (1961) – Võru Kreutzwaldi Kooli eesti keele ja kirjanduse õpetaja

Mälestusmedal määrati tulemusliku töö eest:

- eesti keele ja kirjanduse õpetamisel;
- Kreutzwaldiga seotud koolitraditsioonide hoidmisel ja arendamisel;
- uute üleriigiliste algatuste ellukutsumisel (kirjade kirjutamise võistlus);
- Võru Kreutzwaldi Kooli almanahhi 2015-2021 “Lennuk” koostamisel;
- pikaajalisel koostööl Kreutzwaldi muuseumiga

2020

VALDUR MIKITA (1970) – kirjanik, semiootik

Mälestusmedal määrati:

- „Kalevipoja“ uudse ja omanäolise käsitlemise eest;
- Eesti põliskeele omailma mõtestamise eest;
- eestlaste identiteedi, keele, kultuuri ja looduse vahekorra käsitlemise eest oma teostes:
 - „Metsik lingvistika: sosinaid kartulikumardajate külast“;
 - „Lingvistiline mets: tsibihärblase paradigma. Teadvuse kiirendi“;
 - „Lindvistika ehk metsa see lingvistika“;
 - „Kukeseene kuulamise kunst“;
 - „Mikita keeleaabits. Põliskeele omailm“;
 - „Forewstonia. Estwald. Mine metsa.“

2021

URMAS KALLA (1970) – võru keele spetsialist ja tõlkija

Mälestusmedal määrati:

- eepose “Kalevipoeg” tõlkimise eest võru keelde;
- võru keele ja kultuuri pühendunud hoidmise eest

2021

TOOMAS KUUSING (1976) – kunstnik

Mälestusmedal määrati:

– võrukeelse “Kalevipoja” („Kalõvipoig“) illustreerimise eest

2019

REIN VEIDEMANN (1946) – eesti kirjandusteadlane, ajakirjanik, kirjanik ja õppejõud

Mälestusmedal määrati:

- eesti rahvuseepost “Kalevipoega” tutvustavate ja uusi aspekte lisavate kirjandusuurimuslike käsitleste eest;
- pikaajalise ja missioonitundega tehtud töö eesti eesti kirjanduse ja kultuuriloo mõtestamisel ning tutvustamisel;
- rahvuskultuuri põhiväärtuste eest seismisel oma mitmekülgses ja laiahaardelises tegevuses

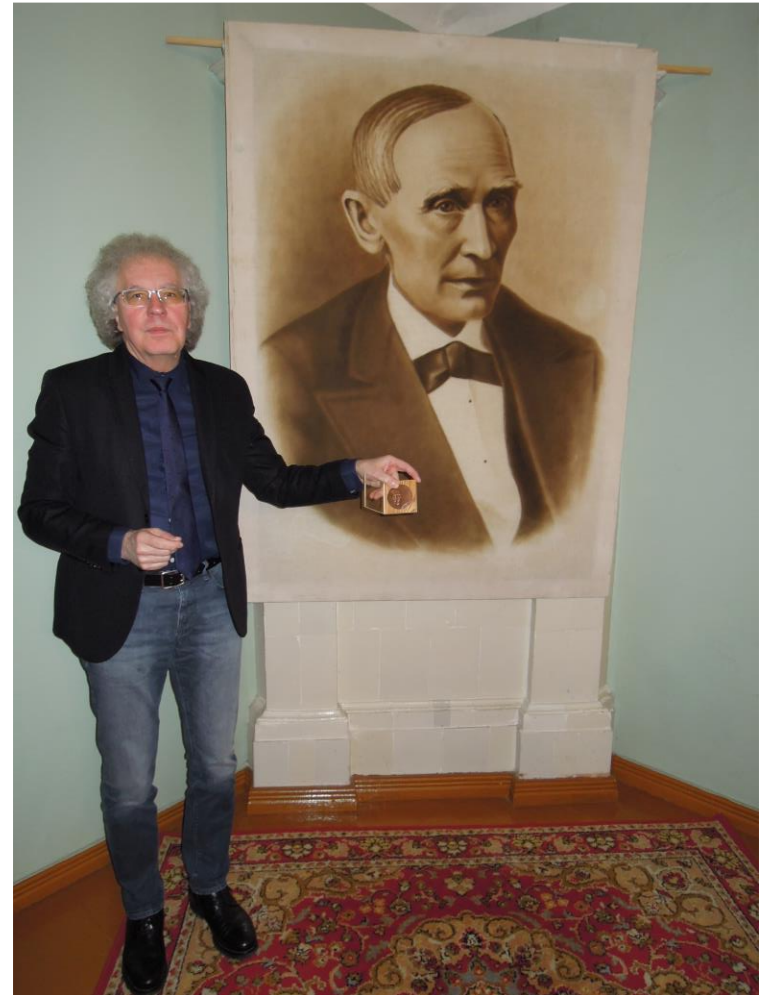

2018

GUNTARS GODINŠ (1958) – läti luuletaja, eesti kirjanduse tõlkija

Mälestusmedal määrati:

- eesti rahvuseepose “Kalevipoeg” tõlkimise eest läti keelde;
- eesti kirjanduse järjepideva tutvustamise ja tõlkimise eest

2018

RAOUL ANNION (1968) – hobiarheoloog, pilteepose “Kalevipoeg/Kalõvipoig” idee autor

Mälestusmedal määrati:

- pilteepose “Kalevipoeg/Kalõvipoig” I-III osa eest;
- “Kalevipoja” järjepideva tutvustamise eest (näitused, loengud)

2017

CORNELIUS HASSELBLATT (1960) – fennougrist, kirjandusteadlane, tõlkija

Mälestusmedal määrati:

- eesti rahvuseepost “Kalevipoeg” tutvustavate ja uusi aspekte avavate käsitluste eest (esimene inglisekeelne monograafia “Kalevipojast”: “Kalevipoeg Studies. The Creation and Reception of an Epic” 2016);
- eesti kirjanduse järjepideva tutvustamise eest (“Eemalt vaadates. Veerand sajandit eesti kirjandusega” 2015; monograafia “Eesti kirjanduse ajalugu” saksa keeles 2006, eesti keeles 2016);
- eesti kirjanduse tõlkimise eest (M. Unt, T. Önnepalu, J. Kross, M. Berg, V. Luik).

2016

JÜRI TALVET (1945) – kirjandusteadlane, esseist, luuletaja ja tõlkija

Mälestusmedal määrati:

- eesti rahvuseepost kui tüviteksti tutvustavate ja uusi aspekte avate käsitluste eest (“Müütilise tulevikulinna ja sümbiootilise rahvuse ehitamine Euroopa äärealal: F. R. Kreutzwaldi “Kalevipoeg”; F. R. Kreutzwaldi “Kalevipoeg” ja Juhan Liivi luule eesti kirjanduslugudes ja koolis” – kogumik “Luulest”)
- Fr. R. Kreutzwaldi loomingu tutvustamise ja tõlkimise eest hispaaniakeelsele lugejale
- eesti kirjanduse tutvustamise eest väljaspool ja maailmakirjanduses koha leidmine (“Väikekeelte kirjanikud globaliseerumisajastul – kogumik “Luulest”)

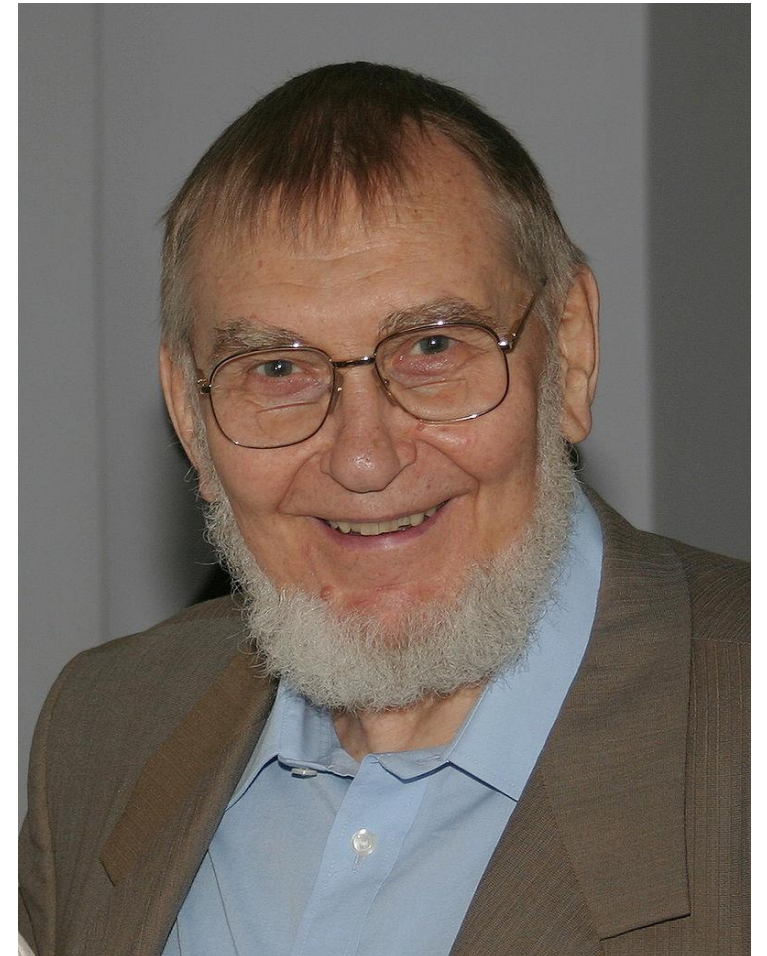

2015

VELJO TORMIS (1930-2017) – eesti helilooja

Mälestusmedal määrati:

- Fr. R. Kreutzwaldi loomingu jäädvustamise eest eesti muusikas:
 - “Kalevipoeg”, kantaat sopranile, tenorile, segakoorile (1956)
 - “Kolm laulu eeposest” segakoorile (1960)
 - “Sõjakulleri sõit” meeskoorile (1984)
 - “Vanemuine”, kantaat segakoorile ja sümfooniaorkestrile (1967), tekst “Alg-Kalevipojast”, pühendatud “Vanemuise” uue hoone avamisele

2015

AIMI HOLLO (1945) – Dr. Fr. R. Kreutzwaldi Memoriaalmuuseumi juhataja

Mälestusmedal määrati:

- Fr. R. Kreutzwaldi pärandi hoidmise ning elu ja loomingu tutvustamise eest lauluisa muuseumis alates 1981. aastast
- seoses juubeliga

2014

MTÜ KULTUURIPÄRANDI HOIDJA (2010)

Mälestusmedal määrati:

– pilteepose “Kalevipoeg” – “Kalõvipoig” I osa
väljaandmise eest

kunstnik – Toom Trangel

loominguline juht – Marek Laimets

projektijuht – Raoul Annion

kujundaja – Elise Trangel

2013

LYDIA KOIDULA MEMORIAALMUUSEUM (asutatud 21.07.1945)

Mälestusmedal määrati:

- seoses Lydia Koidula 170. sünniaastapäeva väärilise tähistamisega (Koidula nädal Pärnus, lavastus “Viru laulik ja Koidula”);
- järjepideva tegevuse eest rahvusliku kirjanduse püsiväärtuse hoidmisel ja tutvustamisel;
- koostöö eest Kreutzwaldi muuseumiga

Mälestusmedali võttis vastu Koidula muuseumi juhataja Elmar Trink

2013

OLEV RUSS (1953) – puutöömeister, kunstnik

Mälestusmedal määrati:

- Gunnar Neeme loomingule tuginevate Kalevipoja-aineliste tööde eest;
- Võrumaa meenekonkursil Kreutzwaldi -teemaliste meenete loomise eest;
- viljaka koostöö eest muuseumiga (näitused Võrumaa muuseumis ja Kreutzwaldi muuseumis, Kreutzwaldi ja Päkapiku lasteaeda ühendav muinasvärav);
- seoses 60. sünnipäevaga

2012

VISHNU KHARE (1940-2018) – india luuletaja, tõlkija, kirjanduskriitik ja ajakirjanik, Eesti–India kultuuriühingu asutaja

Mälestusmedal määrati:

– eepose „Kalevipoeg“ tõlkimise eest hindi keelde (2012)

2012

SIIRI TOOMIK (1955) – Võrumaa Kutsehariduskeskus, Turismi õppetool, kutseõpetaja
(Dr. Fr. R. Kreutzwaldi Memoriaalmuuseumi direktor 1995-2012)

Mälestusmedal määrati:

- pikaajalise tulemusliku töö eest muuseumis;
- Fr. R. Kreutzwaldi Memoriaalmuuseumi püsiekspositsiooni koostamise eest;
- Võru ja Võrumaa heatasemelise tutvustamise eest arvukates artiklites

2011

EESTI KIRJANDUSMUUSEUM (1953-1990 kandis Eesti Kirjandusmuuseum nime ENSV TA Fr. R. Kreutzwaldi nim. Kirjandusmuuseum)

Mälestusmedal määrati:

- pikaajalise tulemusliku koostöö eest (Kirjandusmuuseumis 1957.a. alates igal aastal detsembris toimuv konverents kannab nime Kreutzwaldi päevad;
- „Kalevipoja” 20. trüki väljaandmise eest;
- Kreutzwaldi käsikirjalise pärandi hoidmise ja tutvustamise eest

Mälestusmedali võttis vastu kirjandusmuuseumi direktor Janika Kronberg

2010

JINGYI GAO (1982) – hiina keeleteadlane

Mälestusmedal määrati:

- Kreutzwaldi muinasjuttude tõlkimise eest hiina keelde (2010, sisaldab Fr. R. Kreutzwaldi muinasjutte “Vaeslapse käsikivi”, “Puulane ja Tohtlane”, “Lopi ja Lapi”, “Rohkesti tasutud heategu”, “Härjapõlvlaste riid”, “Vägev vähk ja täitmatu naine”)

2009

HELJU KALME (1934-2022) – Dr. Fr. R. Kreutzwaldi Memoriaalmuuseumi järelvaataja

Mälestusmedal määrati:

- aastatepikkuse ustava teenistuse eest Kreutzwaldi Memoriaalmuuseumis;
- seoses 75. sünnipäevaga

2009

VÕRU LINN (asutatud 1784)

Mälestusmedal määrati:

- tulemusliku koostöö eest Dr. Fr. R. Kreutzwaldi Memoriaalmuuseumiga (üritused muuseumis: „Linlane lauluisa juures”, Dr. Fr. R. Kreutzwaldi Memoriaalmuuseumi nüüdisajastamise eksiisprojekti ja selle alusdokumentide koostamine);
- muuseumi trükiste väljaandmise toetamise eest („Helde puuraiuja”, „Viruskundra”);
- seoses Võru linna 225. juubeliga

Mälestusmedali võttis vastu Võru linnapea Anneli Viitkin

2008

RENALDO VEEBER (1937-2010) – skulptor ja graafik

Mälestusmedal määrati:

- Kreutzwaldi loomingu ja Kalevipoja-teema viljelemise eest skulptuuris, graafikas ja maalikunstis, mille tulemusena on valminud jõulised ja isikupärased kunstitööd:
Fr. R. Kreutzwaldi mälestussammas Kaarlis, skulptuur „Päikese väravad” Kreutzwaldi muuseumis, maal „Viskas mehe Viru randa” Kohtla-Järvel ja arvukad eepose-ainelised graafilised lehed;
- raamatu „Kalevi kotkalend” illustreerimise eest (2008);
- pärandkultuuri aastatepikkuse kogumise, hoidmise ja väärtustamise eest

2007

MARIN LAAK (1964) – kirjandusteadlane

Mälestusmedal määrati:

- Kreutzwaldi elu ja loomingu tutvustamise eest uue meedia keskkonnas;
- Rändnäituse “Kreutzwaldi sajand. Kalevipoeg” ja kataloogi “Kreutzwald. Missioon. Tegelikkus” koostamise eest (2003);
- Eesti Raadio saatesarja “Mis on su nimi, Kalevipoeg?” koostamise eest (2003);
- Kirjandusliku kunstinäituse “Etnokubistlik Kalevipoeg” korraldamise eest (2004);
- Koostöö eest Dr. Fr. R. Kreutzwaldi Memoriaalmuuseumiga

2006

KATARIINA LAUK (1971) – näitleja

Mälestusmedal määrati:

- osatäitmise eest Markus Zohneri lavastuses
“Kalevipoeg” (VAT Teater);
- eepose lugemise eest Eesti Raadio saatesarjas
“Mis on su nimi, Kalevipoeg?”

2006

KYÖSTI KETTUNEN (1931-2014) – tõlkija

Mälestusmedal määrati:

– eepose “Kalevipoeg” tõlkimise eest soome keelde (2005)

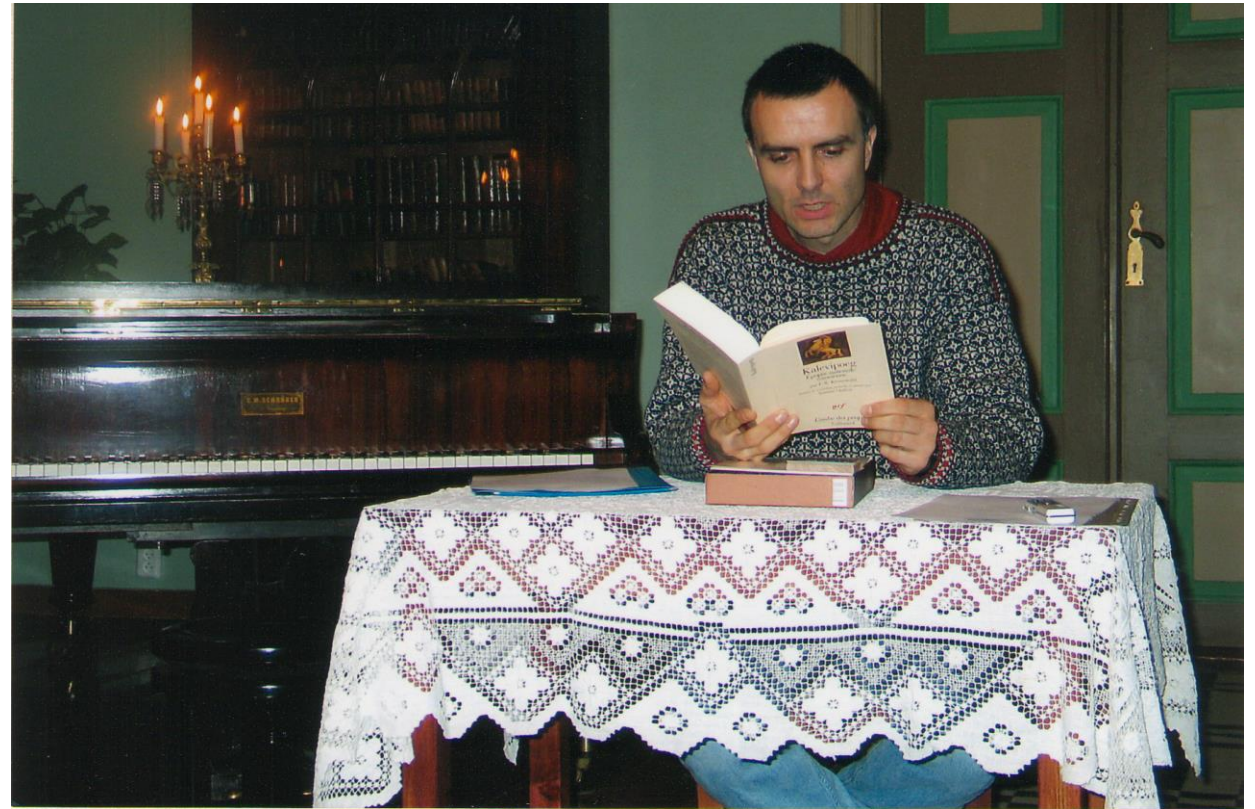

2005

ANTOINE CHALVIN (1966) – tõlkija

Mälestusmedal määrati:

- „Kalevipoja” tõlkimise eest prantsuse keelde (2004);
- „Kalevipoja” ja eesti kirjanduse tutvustamise eest Prantsusmaal;
- prantsuskeelsete eesti kirjandust tutvustavate internetilehekülgede <http://www.kalevipoeq.info>, <http://www.litterature-estonienne.com> koostamise eest

2005

VÕRU INSTITUUT (1995)

Mälestusmedal määrati:

- seoses Võru Instituudi 10. tegevusaastaga;
- Võrumaa omakultuuri hoidmise, uurimise ja tutvustamise eest;
- järjepideva töö eest ajaloolise Võrumaa õpetajate ja õpilastega kodukoha keele ja kultuuri väärtustamisel;
- huvitava ja faktirohke õppekirjanduse ja metoodiliste materjalide koostamise ja väljaandmise eest;
- võru keele ja kultuuri tundmise võistluse “Ütski tark ei sata taivast” järjepideva läbiviimise eest ajaloolise Võrumaa koolides;
- koolilaste võrukeelsete kirjatööde konkursi korraldamise ja paremate tööde väljaandmise eest kogumikus “Mino Võromaa”;
- pikaajalise koostöö eest muuseumiga

Mälestusmedali võttis vastu Võru Instituudi direktor Külli Eichenbaum

2004

SIRJE PURGA (1937-2024) – antroposoof ning mütoloogia ja pildikeele uurija

Mälestusmedal määrati:

- omanäolise ja uusi aspekte lisava “Kalevipoja” käsitlemise eest raamatus “Mõtteid eepose “Kalevipoeg” pildikeelest” (2004);
- Kreutzwaldi sõna ja mõtte propageerimise eest Eestis, Saksamaal ja Soomes;
- koostöö eest Kreutzwaldi Memoriaalmuuseumiga

2004

VÕRUMAA KESKRAAMATUKOGU (1909)

Mälestusmedal määrati:

- Kreutzwaldi sõna ja mõtte hoidmise ning levitamise eest;
- pikaajalise ja tulemusliku koostöö eest Kreutzwaldi Memoriaalmuuseumiga;
- seoses 95. aastapäevaga

Mälestusmedali võttis vastu Võrumaa Keskraamatukogu direktor Inga Kuljus

2003

JUHAN PEEGEL (1919-2007) – filoloogiadoktor, Tartu Ülikooli emeriitprofessor, ajakirjandus- ja keeleteadlane

Mälestusmedal määrati Kreutzwaldi aasta patroonile:

- “Kalevipoja” teadusliku väljaande (1961-63) toimetamise ja keeleliste kommentaaride eest;
- Kreutzwaldi mõtte – tõeline vaimusuurus ilmneb tegudes oma rahva tuleviku heaks – endas kandmise ja selle järgi talitamise eest igas oma teos

2003

ANDRUS KIVIRÄHK (1970) – näitekirjanik, ajakirjanik, prosaist

Mälestusmedal määrati:

- vaimuka, mõtlemapaneva ja tabava näidendi “Kalevipoeg” eest;
- rahvapärase ja fokloorse ainese oskusliku ja kaasaegse käsitlemise eest oma loomingus

2003

SILVER VAHTRE (1953) – kunstnik, disainer, graafik

Mälestusmedal määrati:

- “Kalevipoja” teema huvitava, omalaadse ja kaasaegse käsitlemise eest;
- näituse “Kalevipoja ilmaring” eest Võrumaa muuseumis 2003.a;
- seoses 50. sünnipäevaga

2003

AAVO SAARVA (1945-2023) – pillimeister, klaverihäälestaja

Mälestusmedal määrati:

- aastatepikkuse kohusetundliku ja omakasupüüdmatu koostöö eest muuseumiga;
- memoriaalmuuseumi klaveri mängukorras hoidmise eest

2002

PEETER LAURITS (1962) – vabakutseline kunstnik, fotograaf

Mälestusmedal määrati:

- Kreutzwaldi juubeliaasta kreutzwaldi-teemaliste kujundustööde eest;
- Kreutzwaldi Memoriaalmuuseumi väljaande “Kreutzwald ja Võru” kujundamise eest;
- loomingulises koostöös muuseumiga valminud omanäolise ja ristmetsaliku atribuutika eest: memoriaalmuuseumi plakat, logo, pilet, visiitkaart

2002

VIRVE OTS (1942) – õpetaja, teadur, ajalehe “Võrumaa Teataja” töötaja

Mälestusmedal määrati:

- aastatepikkuse tulemusrikka töö eest Kreutzwaldi Memoriaalmuuseumi teadurina;
- kodu-uurimusliku töö eest (uurimustööd “Kreutzwaldi- aegne Võru”, “Artur Adson luuletajana”, “Koduloolase” toimetamine);
- seoses 60. sünnipäevaga

2001

AARAND ROOS (1940-2020) – prosaist, luuletaja, filoloog

Mälestusmedal määrati:

- eesti keele ja kultuuri hoidmise, arendamise ja tutvustamise eest;
- raamatu “Juutide kuningas Tallinnas” (1978, 2. trükk 1992) eest. Teos aitab “Kalevipoja” temaatika kaudu avada tänapäeva eetilisi probleeme

2000

SILVI JANSONS (1951) – õpetaja, kultuurimaja “Kannel” kunstiline juht

Mälestusmedal määrati:

- aastatepikkuse tulemusrikka töö eest Võru kultuuri hoidmisel ja edasiarendamisel;
- Kreutzwaldi muinasjuttude ainetel lavastatud etenduste “Pilli-Tiidu” ja “Tontla” eest;
- raamatu “Avastage Võru “Kannel”” koostamise eest;
- pikaajalise koostöö eest dr. Fr. R. Kreutzwaldi Memoriaalmuuseumiga

1999

ALEX (ALEKSANDER) MILITS (1932-2012) – ajakirjanik, kirjanik, tõlkija

Mälestusmedal määrati:

– “Kalevipoja” tõlkimise eest rootsi keelde

1998

MEERI SÄRE (1929-2009) – teatrikunstnik

Mälestusmedal määrati:

- balleti “Kalevipoeg” (1985) lavakujunduse eest;
- Kreutzwaldi loomingu ainetel valmistatud isikupäraste nukkude Kalevipoeg ja Linda, Puulane ja Tohtlane, Helde Puuraiuja, Veteema eest;
- pikaajalise koostöö eest muuseumiga teatrivaldkonda puudutavate probleemide lahendamisel

1997

HEINO GUSTAVSON (1923-2005) – ajaloolane

Mälestusmedal määrati:

- Fr. R. Kreutzwaldi arstitegevuse põhjaliku ja asjatundliku uurimise eest;
- Võrumaa tervishoiu ajaloo ülevaatliku käsitlemise eest (1995.a. “Fr. R. Kreutzwald arstina Võrus”; 1996.a. “Võrumaa tervishoiuajaloost aasatni 1940”;
- muuseumile osutatud abi eest Kreutzwaldi ajastu meditsiinivaldkonda puudutavate küsimuste lahendamisel

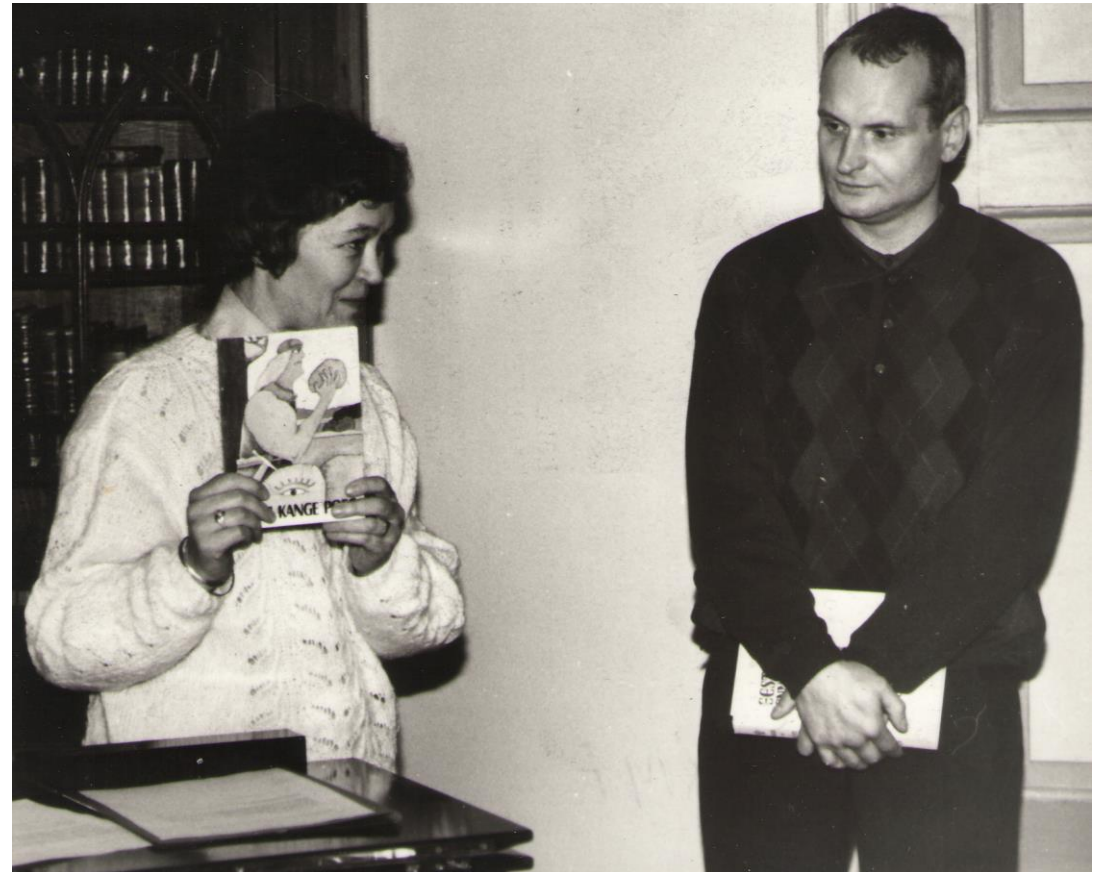

1996

JUSS PIHO (1963) – kunstnik, karikaturist

Mälestusmedal määrati:

– raamatu “Kalevi kange poeg” eest (1991.a. ilmus ajakirjas “Täheke” “Kalevipoja” aineiline koomiks, 1995.a. ilmus koomiks raamatuna “Kalevi kange poeg”)

1996

VÕRU MUUSIKAKOOL (asutatud 1956)

Mälestusmedal määrati:

- seoses Võru Muusikakooli asutamise 40-nda aastapäevaga;
- aastakümneid kestnud tulemusrikka koostöö eest Fr. R. Kreutzwaldi Memoriaalmuuseumi ja tema filiaalidega

Mälestusmedali võttis vastu Milvi Laatre

1995

ENNO PIIR (1910-2006) – kultuuriloolane, koduloolane

Mälestusmedal määrati:

- seoses 85. aasta juubeliga;
- “Kalevipoja” sõnastiku koostamise eest;
- Kreutzwaldi Memoriaalmuuseumi toetava tegevuse eest

1995

IVO EENSALU (1949) – lavastaja, näitleja

Mälestusmedal määrati:

- eesti kultuuri tutvustamise eest Soomes;
- “Kalevipoja” lavastamise eest Soomes
Bomba Suveteatris aastatel 1993, 1994

1995

EVA AAVER (1925-2008) – Eesti Kirjandusmuuseumi kultuuriloolise arhiivi teadur, tekstoloog

Mälestusmedal määrati:

- aastakümneid kestnud 19. saj. kultuurilooliste tekstide läbitöötamise ja trükiks ettevalmistamise eest (Fr. R. Kreutzwaldi kirjavahetuse I ja VI köide, L. Koidula luuletuste teaduslik väljaanne, L. Koidula album, O. W. Masingu kirjad);
- seoses 70. aasta juubeliga

1994

GUNNAR NEEME (1918-2005) – kunstnik, kirjanik Austraalias Melbournes

Mälestusmedal määrati:

- eesti kultuuri arendamise ja tutvustamise eest Austraalias;
- “Kalevipoja” illustratsioonide eest (1984.a. ilmus Austraalia Eesti Seltside Liidu väljaandena raamat “Kalevipoeg taidelises nägemuses”;
- pikaajalise tulemusrikka koostöö eest muuseumiga

1993

JAAN EILART (1933-2006) – publitsist, kultuuriloolane, loodushoidja, õpetaja

Mälestusmedal määrati:

- seoses 60. sünnipäevaga
- pikaajalise ja aktiivse koostöö eest Kreutzwaldi Memoriaalmuuseumi uue ekspositsiooni ettevalmistamisel

1993

KULNO SÜVALEP (1929-1996) – näitekirjanik, lavastaja, näitleja

Mälestusmedal määrati:

– näidendi “Emajõe ööbik” kirjutamise eest (lavastanud Aivar Tommingas teatris “Vanemuine”)

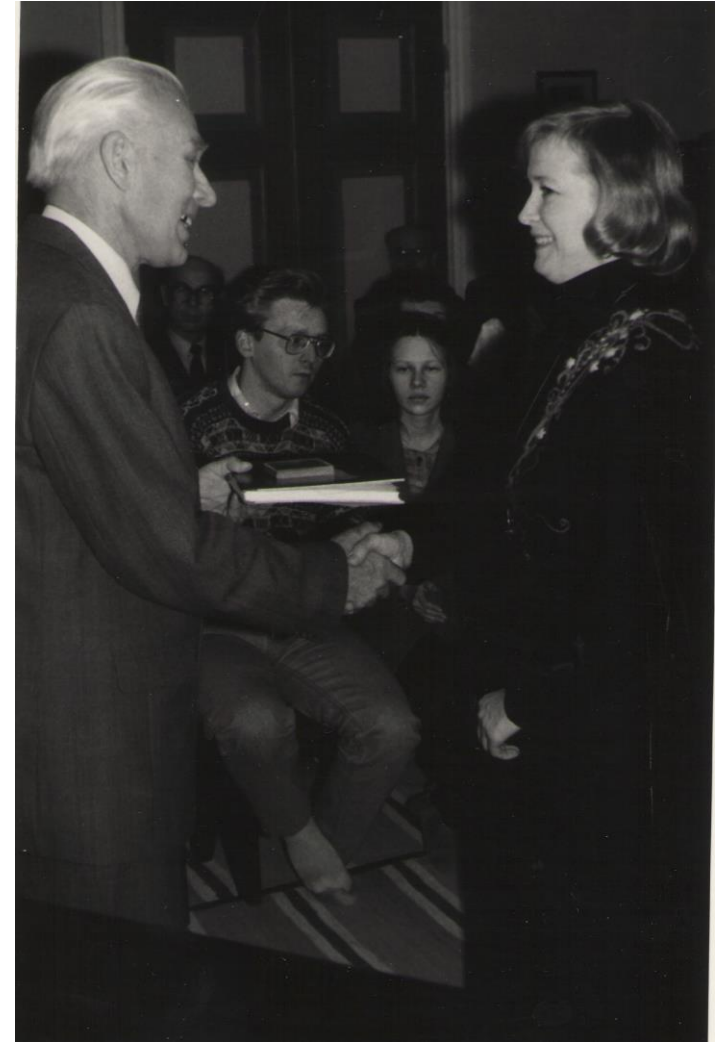

1992

VIIVE KUKS (1951) – kunstnik, graafik

Mälestusmedal määrati:

- mitmesuguste trükiste kujundamise eest Fr. R. Kreutzwaldi Memoriaalmuuseumile ja tema filiaalidele;
- Fr. Schlateri akvarellide “Kalevipoja säng” (1835) ja “Kalevipoja säng Alatskivil” (1835) koopiate tegemise eest

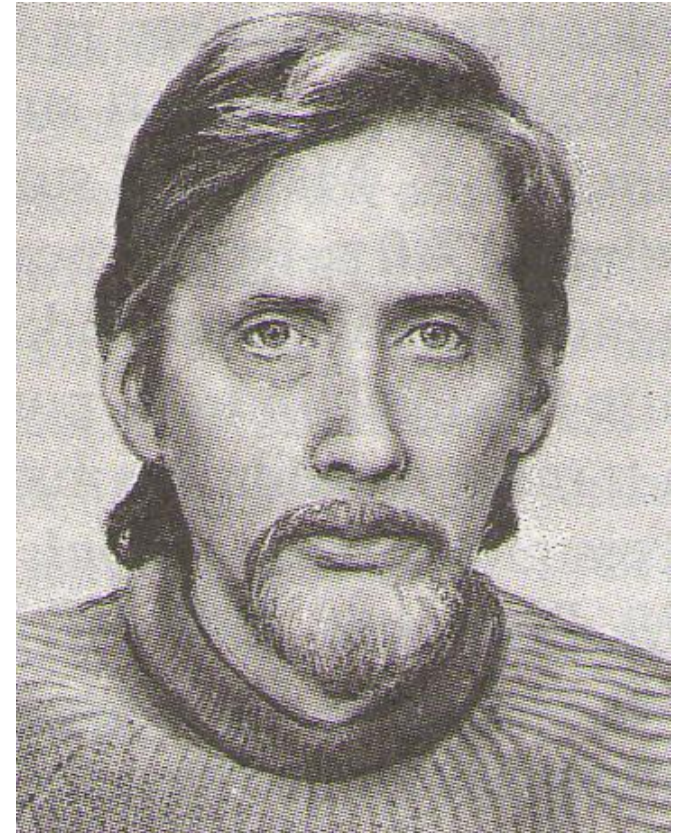

1992

HELDUR LARETEI (1933-1994) - kunstnik, raamatugraafik

Mälestusmedal määrati:

- “Kalevipoja” illustreerimise eest (1976.a. ilmunud E. Raua ümberjutustus lastele “Kalevipoeg”, illustratsioonid H. Laretei);
- abi eest Võru Koduloomuuseumi ekspositsiooni kujundamisel;
- Fr. R. Kreutzwaldi Memoriaalmuuseumi ekspositsiooni kujundamise eest;
- seoses 60. sünnipäevaga

1991

ALEKSANDER KRULL (1922-2010) – Dr. Fr. R. Kreutzwaldi Memoriaalmuuseumi direktor aastatel 1951-1995

Mälestusmedal määrati:

- Fr. R. Kreutzwaldi pärandi säilitamise eest;
- seoses 40. ametiüubeliga

1991

FELIX JOHANNES OINAS (1911-2004) – slaavi keelte ja uurali-altai keeleteaduse ja rahvaluule professor, keeleteadlane

Mälestusmedal määrati:

- eepose “Kalevipoeg” käsitlemise eest kirjandusteoreetilistes töödes (artiklitekogumid “Kalevipoeg kütkeis”, “Vargamäe tõde ja õigus”);
- “Kalevipoja” tutvustamise eest inglise keeles;
- seoses 80. sünnipäevaga

1990

BERNARD KANGRO (1910-1994) – luuletaja, proosakirjanik, kirjandusteadlane
Rootsis Lundis

Mälestusmedal määrati:

- Kreutzwaldi elu ja loomingu tutvustamise eest kirjandusteoreetilistes käsitlustes;
- G. Suitsu teose “Noor Kreutzwald” väljaandmise eest Rootsis, Lundis 1983.a.;
- aastatepikkuse abi eest Kreutzwaldi muuseumile;
- seoses 80. sünnipäevaga

1990

JĀZEPS RUDZĪTIS (1928-2008) – filoloogiateaduste kandidaat, folklorist ja etnograaf Lātis

Mālestusmedal määрати:

- Lāti kangelaseepose, A. Pumpursi “Lacplesise” teadusliku kommenteerimise eest;
- “Lacplesise” ja “Kalevipoja” võrdleva analüüsi eest (ette kantud 1978.a. Võrus ja Tartus, 1988.a. Lielvārdes, trüķis ilmunud ajakirjas “Karogs” 1988);
- pikaajalise abi eest muuseumile

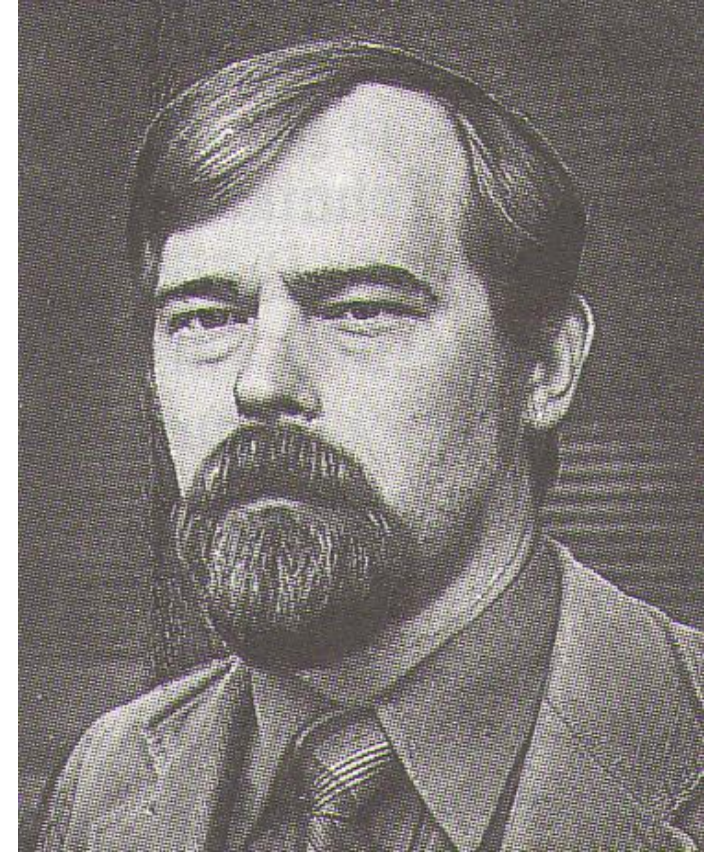
1990

JAAN TAMMSAAR (1949) – kunstnik. Jean Jenseni nim. preemia laureaat

Mälestusmedal määrati:

– Järgnevate teoste illustreerimise eest:

- * Fr. R. Kreutzwald, J. Marti “Vägev vähk ja täitmatu naine. Nõiutud krevett”, Tallinn, 1984;
- * “The Piper a selection of Estonian Fairy Tales”, Tallinn, 1987;
- * “Kalevipoeg”, Eno Raua ümberjutustus lastele, Moskva, 1989 (vene keeles)

1989

LEPO SUMERA (1950-2000) – helilooja

Mälestusmedal määrati:

– muusika loomise eest Kalevipoja
muistendite ainetel koostatud
tantsudraamale “Kalevala”

1989

MART LAAR (1960) – ajaloolane, poliitik

Mälestusmedal määrati:

- 19. sajandi rahvusliku liikumise uurimise ja ideede järjekindla levitamise eest;
- Jakob Hurda juubeli tähistamise (artiklid, trükised, esinemised) eest;
- abi eest Kreutzwaldi Memoriaalmuuseumile ekspositsioonilõigu “Rahvuslik liikumine” koostamisel

1989

MARIKA BLOSSFELDT (1958) – tantsija, koreograaf

Mälestusmedal määrati:

- Kalevipoja muistendite ainetel loodud tantsudraama “Kalevala” idee ja teostuse eest

1988

ERIK HAAMER (1908-1994) – vabakutseline maalikunstnik Rootsi Kuningriigis, Kungälv. Rootsi Eestlaste Esinduse Kultuuriauhinna laureaat 1969.a.

Mälestusmedal määrati:

- põhjamaiselt kargete ja ilmekate eepose illustratsioonide eest (20 illustratsiooni eeposele “Kalevipoeg”, mis on avaldatud 1954.a. Torontos ilmunud “Kalevipoja” koos H. Mugasto puugravüüridega);
- eesti kunsti edendamise ja tutvustamise eest;
- seoses 80. sünnipäevaga

1988

JÜRI KURMAN (1942-1994) – õppejõud Ameerika Ühendriikide Lääne-Illinoisi ülikoolis

Mälestusmedal määrati:

- eepose “Kalevipoeg” tõlke eest inglise keelde;
- intensiivse kirjandusteoreetilise tegevuse eest, publikatsioonide eest väliseesti ajakirjanduses

1988

HERBERT LIGI (1928-1990) – TRÜ üldajaloo kateedri professor, ajaloolane

Mälestusmedal määrati:

- Õpetatud Eesti Seltsi taasellukutsumise põhiinitsiaatorile ja organisatoorse töö eest (ÕES likvideeriti 1950.a.);
- ÕES-i ajaloo põhjaliku uurimise eest;
- eesti ajalooteaduse pikaajalise ja tulemusliku edendamise eest;
- seoses 60. sünnipäevaga

1988

HARRI TOODE (1914-1989) – Fr. R. Kreutzwaldi Memoriaalmuuseumi restauraator

Mälestusmedal määrati:

- hindamatu abi eest Kreutzwaldi Memoriaalmuuseumi ja Võru Koduloomuuseumi mööbli- ning puitesemete restaureerimise eest;
- abi eest Võru Koduloomuuseumi ning Dr. Fr. R. Kreutzwaldi Memoriaalmuuseumi ekspositsioonide igakülgse ettevalmistamisega;
- Kreutzwaldi Memoriaalmuuseumi peamajas eksponeeritava interjäär-ekspositsiooni valmimisega

1988

ÕITSE VIJARD (1928-2009) – pedagoog
(töötas Kreutzwaldi Memoriaalmuuseumis teadusliku töötajana aastail 1952-1955)

Mälestusmedal määrati:

- panuse eest Lauluisa muuseumi edenemisse;
- osavõtliku ja omakasupüüdmatu abi eest muuseumile;
- õpilastes humanitaarse maailmapildi ja mõtlemise kujundamise eest;
- seoses 60. sünnipäevaga

1988

Fr. R. KREUTZWALDI nim. VÕRU I Keskkool (alates 1953. aastast kannab kool Lauluisa nime)

Mälestusmedal määrati:

- abi eest Kreutzwaldi muuseumi ürituste emotsionaalsel sisustamisel;
- abi eest Kreutzwaldi muuseumi filiaalidele;
- seoses kooli 70. ja Lauluisa nime kandmise 35. aastapäevaga

Mälestusmedali võttis vastu direktor Ilmar Reiman

1987

LEILA PÄRTELPOEG (1927) – arhitekt, sisustuskunstnik

Mälestusmedal määrati:

- Kreutzwaldi elumaja interjäär-ekspositsiooni professionaalse lahendamise eest;
- kodu-uurimusliku töö eest Võru vanalinnas;
- abi eest Võru muuseumide fondides mööblikogude loomisel;
- seoses 60. sünnipäevaga

1987

VALDEKO LEETO (1927-1992) – jurist

Mälestusmedal määrati:

- ekspositsioonialase töö eest Lauluisa muuseumis;
- kodu-uurimusliku mõtte taaselustamise eest sõjajärgsel Võrumaal;
- seoses 60. sünnipäevaga

1987

ERGAV-VELLO ASI (1927-2016) – arhitekt, kujunduskunstnik

Mälestusmedal määrati:

- 1961.-1982. aastani eksponeeritud Lauluisa elu ja loomingut tutvustava ekspositsiooni kujundamise eest;
- abi eest Fr. R. Kreutzwaldi Memoriaalmuuseumi filiaali, Võru Koduloomuuseumi hoone valmimisel;
- seoses 60. sünnipäevaga

1986

LENNART GEORG MERI (1929-2006) – kirjanik, tõlkija, produtsent, poliitik
(Eesti Vabariigi president 1992-2001)

Mälestusmedal määrati:

- hõimurahva soomlaste tähtteose “Kalevala” ja selle autori tutvustamise eest Eestis;
- E. Lönnotiga Eestis seotud kohtade, samuti E. Lönnoti ja Fr. R. Kreutzwaldi kohtumise jäädvustamise eest (1986.a. valmis “Kalevala” autori Elias Lönnoti 1844.a. Eestisse tehtud reisi tutvustav Lennart Mere autorifilm “Kalevala hääled”)

1986

ÜLO VILIMAA (1941-2021) – RAT “Vanemuise” balletmeister, lavastaja, koreograaf

Mälestusmedal määrati:

– balleti “Kalevipoeg” kaasaegse ja tervikliku lavastuse loomise eest RAT “Vanemuises” (1986.a. E. Kapi balleti “Kalevipoeg” lavastus “Vanemuises”. Lavastus Ülo Vilimaa, kujundus Meeri Säre)

1986

OSKAR KUNINGAS (1911-1997) – kirjandusajaloolane, ajakirjanik, tõlkija

Mälestusmedal määrati:

- Kreutzwaldi elu ja loominguga seotud materjalide pideva uurimise ja publitseerimise eest;
- kaastöö eest ajalehele “Tööraha Elu” (1986.a. 15. juulil ilmus ajalehes “Tööraha Elu” artikkel “Meie rahvuseepose uuest väljaandest Ungaris” ning 21. oktoobril 1986 artikkel “Ühest Võruga seotud dekabristist”);
- seoses 75. sünnipäevaga

1986

JAAN REINET (1905-1991) – füüsika-matemaatikakandidaat, ENSV teeneline leiutaja

Mälestusmedal määrati:

– muuseumi esimesele direktorile seoses muuseumi 45. aastapäevaga (Jaan Reinet oli 10.II 1941 asutatud Fr. R. Kreutzwaldi Memoriaalmuuseumi esimeseks direktoriks, esimene ekspositsioon avati 28.VI 1941)

1985

RUDOLF PÕLDMÄE (1908-1988) – filoloogiakandidaat, kirjandus- ja rahvaluuleteadlane

Mälestusmedal määrati:

– pikaajalise eesti kirjanduse, eesti rahvusliku liikumise perioodi kirjanduse uurimise eest, mille tulemusena on valminud uurimusi ja monograafiaid (1984.a. ilmus ajakirja “Looming” nr. 8 artikkel “Eestlase Tartu ülikoolis”; 1985.a. ajakirjas “Keel ja Kirjandus” artikkel “Esimene eesti kirjandusloolane Dietrich Heinrich Jürgenson”; raamat “Carl Robert Jakobsono teedest ja töödest”)

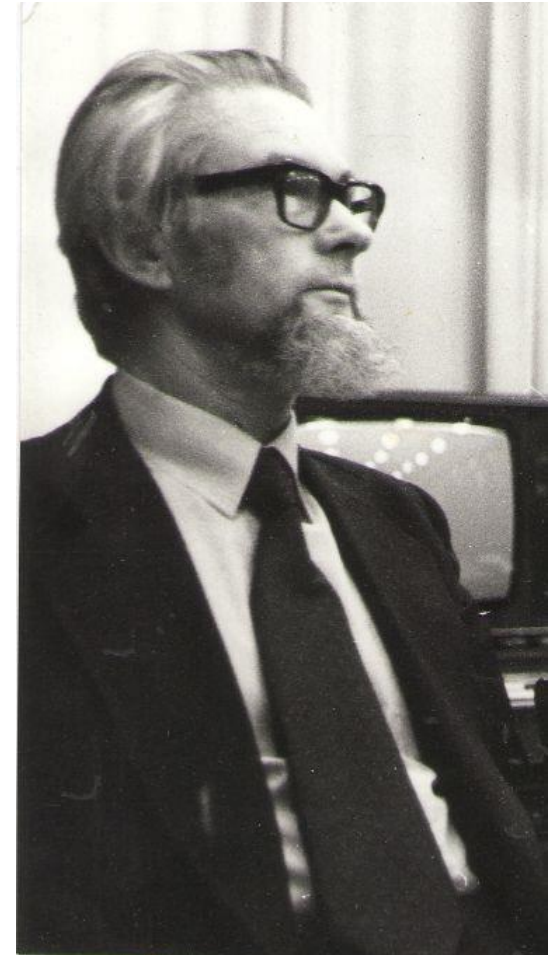

1985

ENDEL NIRK (1925-2018) – filoloogiadoktor, kirjandusteadlane, kriitik, kirjanik

Mälestusmedal määrati:

- Kreutzwaldi elu ja loomingu uurimise eest (monograafia “Fr. R. Kreutzwald ja eesti rahvusliku kirjanduse algus”;
1985.a. ilmus trükis eesti romaani arenguteid vaatlev teos “Avardumine”);
- seoses 60. sünnipäevaga

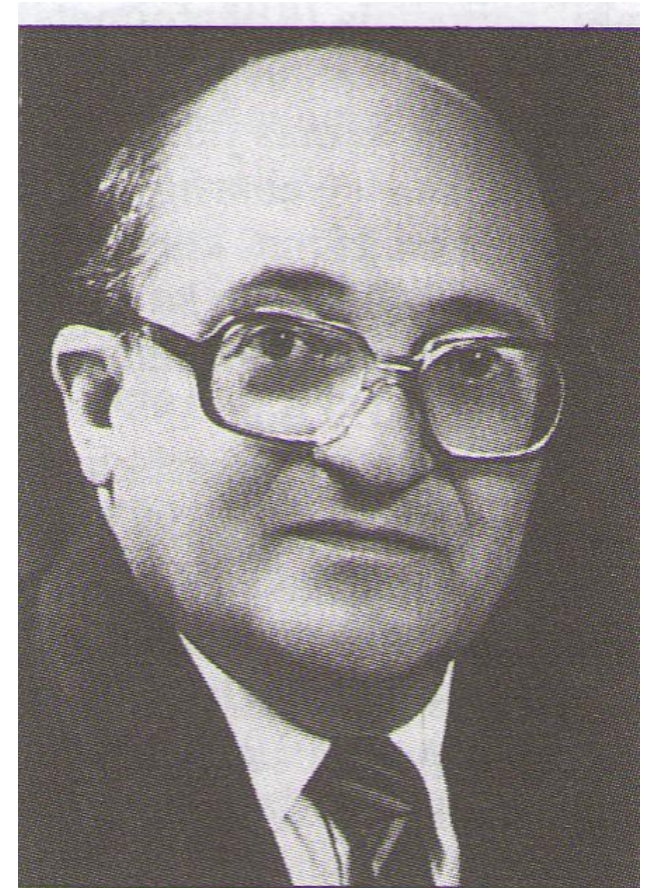

1985

GABOR BEREČŽKI (1928-2012) – ungari fennougrist ja tõlkija

Mälestusmedal määrati:

– eesti kirjanduse, keele, kultuuri tutvustamise eest Ungaris
(1985.a. ilmus trükis ungarikeelne “Kalevipoeg”, tõlkija G. Berecžki)

1985

EDUARD LAUGASTE (1909-1994) – filoloogiadoktor, rahvaluuleteadlane

Mälestusmedal määrati:

– pikaajalise rahvaluulealase töö, rahvaluule ja “Kalevipoja” seoste uurimise eest, folkloristide uue põlvkonna kasvatamise eest (1984.a. kirjandusmuuseumis Kreutzwaldi-päevadel esines ettekandega “”Kalevala” ja “Kalevipoja” osa eesti kultuuris”).

1985

ELMUT LAANE (1928-2001) – meditsiinidoktor

Mälestusmedal määrati:

– Kreutzwaldi arstialase tegevuse uurimise ja loengute ning ajakirjanduse kaudu propageerimise eest (1985.a. ilmus ajalehes “Edasi” artikkel “Alkohol ja tervis”. Fr. R. Kreutzwaldi pärandist”)

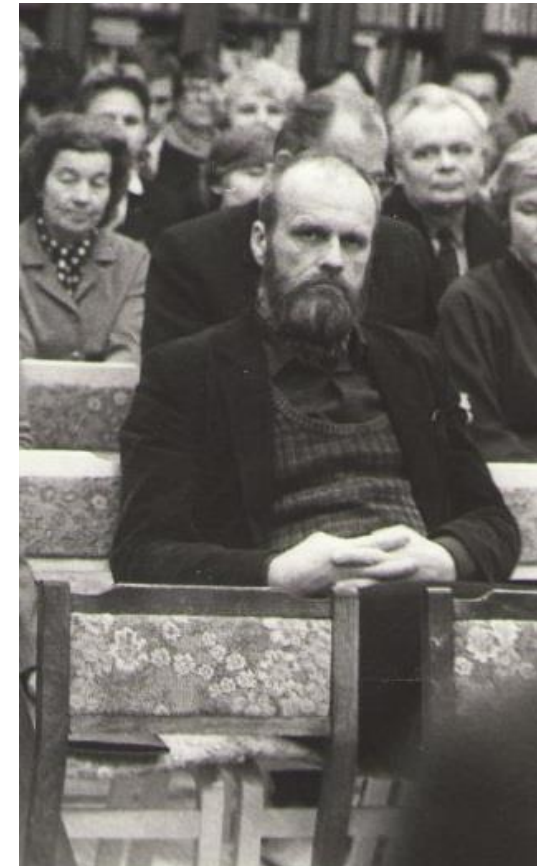

1985

JÜRI ARRAK (1936-2022) – maalikunstnik, graafik

Mälestusmedal määrati:

– rahvaluuleainelise ainese traditsionaalsest erineva, huvitava käsitluse eest (1985.a. ilmus trükis E. Vetemaa “Kalevipoja mälestused” (2. trükk) Jüri Arraku illustratsioonidega; 1985.a. ilmus Jüri Arraku mapp “Kalevala” teemadel)

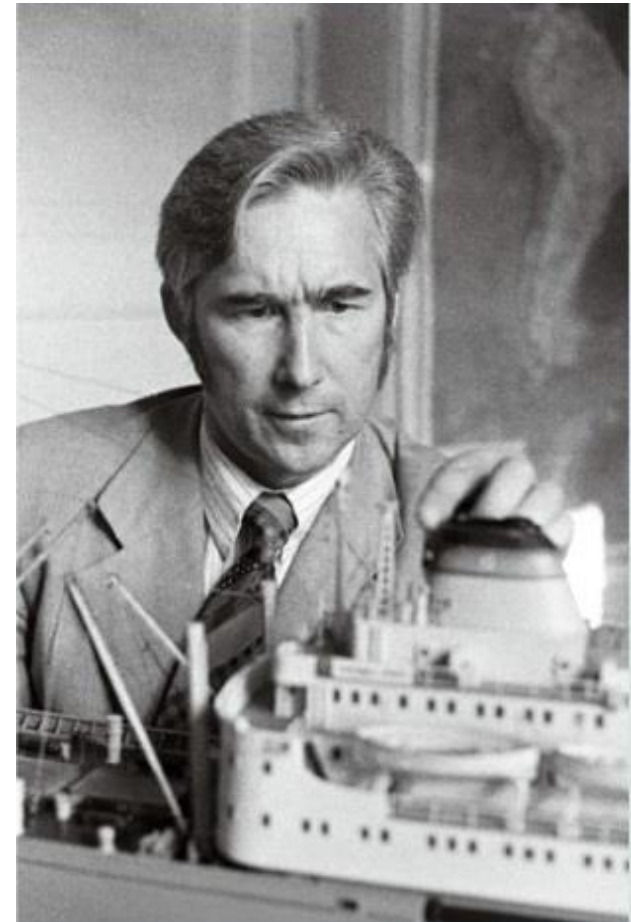

1985

ANTS PÄRNA (1935-2014) – merendusajaloolane, kultuuritegelane, ENSV Riikliku Meremuuseumi direktor

Mälestusmedal määrati:

- kauaaegse abi eest rändnäituste ja statsionaarsete väljapanekute vahendamisel (“Eesti kalalaevastik”, “Meri ja mehed”, “Purjesport Eestis”, “Maailma tuletornid” jt);
- seoses 50. sünnipäevaga

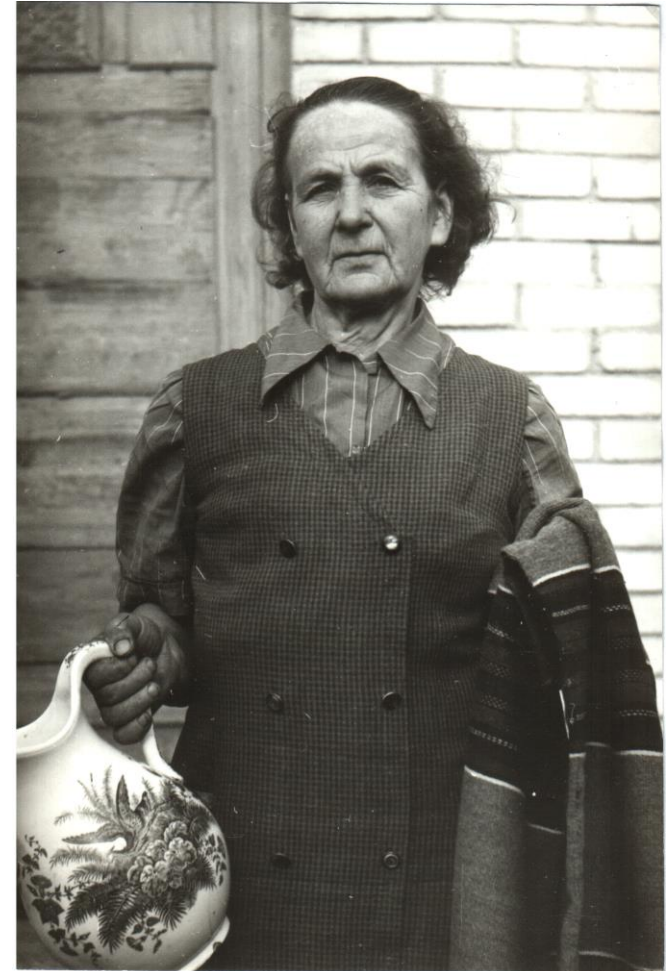

1985

OLGA PIIRISILD (1905-2002) – kodu-uurija

Mälestusmedal määrati:

- pikaajalise aktiivse kodu-uurimusliku töö eest (aastail 1970-1979 kogus Võru Koduloomuuseum fondi umbes 750 eset);
- seoses 80. sünnipäevaga

1985

VAIKE PAJUPUU (1935-2019) – haridustöötaja

Mälestusmedal määrati:

- rahvakoori “Kannel” juhatuse esimehena muuseumi üritustel emotsionaalse osa sisutamisel osutatud abi eest;
- seoses 50. sünnipäevaga

1985

ELMO PLOOM (1907-1986) – näitekirjanik, ajakirjanik (töötas Võru Koduloomuuseumis aastail 1967-1981, on üks Võru Koduloomuuseumi rajajaid)

Mälestusmedal määrati:

- kodu-uurimusliku tegevuse eest, mille tulemusena on valminud arvukalt uurimusi Võrumaa minevikust ja tänapäevast;
- aktiivse propagandistliku töö eest

1984

Eduard Ertis (1915-1994) eesti kirjandusteadlane ja kirjanik,
1954–1990 Kirjandusmuuseumi direktor

Mälestusmedal määrati:

- abi eest Kreutzwaldi Memoriaalmuuseumi
ekspositsioonide koostamisel

